

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№1

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, yanvar.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukurimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikrarov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirathbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

INSON KAPITALINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	52
Dilnoza Ruziqulova Xoliqovna	
MAHALLIY BUDJET DAROMADLAR BAZASINI BAHOLASH SAMARADORLIGINI TAKOMILLASHTIRISH.....	56
Isoqov Zafarjon Zokirjonovich	
INNOVATSION IQTISODIYOTDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA XALQARO TAJRIBA	60
Maksumova Umidaxon Sadikjonovna	
ОЛИГОПОЛИЯ И ТЕОРИЯ ИГР	64
Камилова Наргиза Абдукаххоровна, Наимов Самандар Раджабович	
ЦИФРОВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ ТРАНСПОРТЕ: НОВАЯ ЭРА ЭФФЕКТИВНОСТИ	67
Каракулов Фарход Зайпудинович	
MEVA-SABZAVOTCHILIK MAHSULOTLARINING EKSPORT SALOHİYATINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINING INNOVATSION YECHIMLARI	72
Ergashev Jamshid Axmadaliyevich	
MOLIYAVIY AKTIVLARNING IQTISODIY MOHIYATI VA TIJORAT BANKLARIDA ULARNING SIFAT MEZONLARINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	77
Iskandarova Munisa Hasan qizi	
MOLIYAVIY RISKLARNI BOSHQARISHDA SUN'IY INTELLEKTNI QO'LLASH IMKONIYATLARI	82
Xojiyev Jaxongir Dushabayevich, To'xtayev Kamol Po'latovich	
MARKETING VA BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA TAYYOR KIIYIMLARNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	87
Bababekova Gulchexra Baxtiyarovna	
NAMANGAN VILOYATI QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA MODERNIZATSIYA JARAYONLARIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING IQTISODIY AHAMIYATI	93
Odilova Malika Abdushukur qizi	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	98
Toshtemirov Xojjakbar Qahramon o'g'li	
ТУРИЗМ КАК ФАКТОР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ	103
Артикова Шохида Ильясовна	
MINTAQALARDA OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARI INNOVATSION SALOHİYATINI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	107
Dadamirzayev Muzaffar Xabibullayevich	
THEORETICAL ASPECTS OF SERVICES IN THE CONTEXT OF UZBEKISTAN'S ECONOMIC TRANSFORMATION	114
Umidjon Normurodov, Qodirov Yusufbek Suyunbek ugli	
РАЗВИТИЕ ПРЕДПРИЯТИЙ ОБУВНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ МАРКЕТИНГОВЫХ ИННОВАЦИЙ	120
Расулов Нозимжон Набиджонович	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING JORIY QILINISHI VA UNI OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDAGI AHAMIYATI.....	125
Saburov Jumanazar Saliyevich	
KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI VA ICHKI BOZORNI KENGAYTIRISH IMKONIYATLARI	129
Mayliyeva Sadoqat Safayozovna	
ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ТРАНСПОРТНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В УСТОЙЧИВОМ РАЗВИТИИ УЗБЕКИСТАНА.....	134
Убайдуллаев Худоёр Бахтиёр угли	

MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARI SALOHİYATIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	141
Xayitov Rustam Burxonovich	
BARQAROR MOLIYALASHTIRISH KONSEPSIYASIGA MUVOFIQ "YASHIL" INVESTITSİYALARNI RIVOJLANTIRISH.....	146
Abduraxmonov Alimardon Sodiқ o'g'li	
BANK XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETINGDAN FOYDALANISH.....	151
Dushamov Maxmudjon Maksudbekovich	
HUDUDLARDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA ISTIQBOLLARI	159
Ibodova Dilsora Ibodovna	
INVESTITION PORTFELLARNI SHAKLLANTIRISH, BAHOLASH VA BOSHQARISH.....	165
Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Abdullaeva Shohista	
KICHIK XIZMATLAR FAOLIYATINI RASMIYLASHTIRISH ORQALI AHOLI BANDLIGI KO'RSATKICHLARINI OSHIRISH.....	170
Xalimbetov Farxad Bagibekovich	
MONOPOLIYAGA QARSHI BOSHQARUV TIZIMINI RIVOJLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBA VA MILLIY YONDASHUVLAR.....	173
Akbarov Jasur Ikromjon o'g'li	
СТАТИСТИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ДИНАМИКИ И СЕЗОННОСТИ ДОХОДОВ НАСЕЛЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	179
Салиходжаева Умида Абдуакбар кизи	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDAGI TALABNI PROGNOZLASHNING CHAKANA MARKETING INNOVATSİYASINI TAKOMILLASHTIRISHDAGI ROLI	186
Ostonaqulova Gulsaraxon Muhammadyoqub qizi	
TEMIR YO'L YO'LOVCHI TASHISH KORXONALARI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH MODELLARI	200
Eshboyev Ulug'bek Farxodovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIYAVIY HISOBOT VA AUDIT METOLOGİYASINI TAKOMILASHTIRISH	205
Zufarova Zilola Raxim qizi	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN RISKLARNI BOSHQARISH MEXANIZMIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLARNING EKONOMETRIK TAHLILLARI	216
Rahmonqulov Temirbek Eshmamatovich	
MULKIY SOLIQLARNING MAHALLIY BUDJET DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHDAGI TA'SIRINI BAHOLASH.....	222
Aliyarov Olim Abdug'aparovich	
AVTOMOBIL SANOATIDA MAHSULOT BILAN BOG'LIQ XIZMATLAR TASNIFI	231
Saidov Dilshodbek Razzakovich	
UY-JOY FONDINI SAMARALI TASHKIL QILISH VA TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJIY TAJRIBALARI.....	236
Otajonov Tohirjon Xo'janazar o'g'li	
TURIZMNI IQTISODIYOTDA TO'G'RIDAN TO'G'RI TA'SIRINI STATISTIK TADQIQOTI.....	241
Jumanova Zilola Tuychiyevna	
RIVOJLANGAN DAVLATLAR BANK EKOTIZIMLARI VA O'ZBEKISTON BANK EKOTIZIMLARINING RIVOJLANISHI VA QIYOSIY TAHLILI	248
X.R. Aliyev	
O'ZBEKISTON OLIY TA'LIM TIZIMI UCHUN DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA BOSHQARUV METODOLOGİYASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	254
Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li	
OROL BO'YI MINTAQASIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI INNOVATSION BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	259
Umarova Xusnora Dilmurod qizi	

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ISHCHI KUCHIDAN SAMARALI FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	264
Xolmurotov Salimbek Eshbekovich	
INNOVATSION KLASTERLARNI TASHKIL ETISH VA RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY MEXANIZMI	269
Quliyev Begimqul Melikovich	
ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫМИ ПРОЦЕССАМИ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ	276
Ахмедов Самандар Сайфуллоевич	
АГРОЭКОТУРИЗМ КАК НАПРАВЛЕНИЕ ДИВЕРСИФИКАЦИИ ЭКОНОМИКИ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ УЗБЕКИСТАНА	281
Хайдаров Ойбек Зоирович	
THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON SERVICE QUALITY AND CUSTOMER SATISFACTION IN THE HOUSEHOLD SERVICE SECTOR: EMPIRICAL EVIDENCE FROM SAMARKAND REGION	287
Pardayev Sherzod Xolmurodovich, Yuldosheva Zulfizar Sayfullayevna	
DEVELOPMENT OF INTERACTIVE MODELING METHODS FOR THE SYNTHESIS OF INTELLIGENT CONTROL SYSTEMS FOR TECHNICAL OBJECTS IN THE DIGITAL ECONOMY	293
Mamutova Aygul Kalmurzaevna	
TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISH MASALALARI	298
Abdurazakova Nasiba Sultanovna	
YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGI TRANSFORMATSIYASI VA UNING MOLIYAVIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI	303
Tashmuxeimova Yayra Atxamovna	
ZAMONAVIY AXBOROT TIZIMLARI ORQALI SOLIQ QARZDORLIGINI UNDIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA TAHLIL	308
Maxmadustov Jalol Maxmadustovich	
TA'LIM MIGRATSIYASI VA INTEGRATSIYA KO'RSATKICHLARINI STATISTIK TAHLILI: YEVROPA ITTIFOQI (SIRIUS) TAJRIBASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	314
Abdullayeva Gulhayot Shuhratovna	
HUDUDIIY SANOAT KORXONALARI FAOLIYATINI KO'P OMILLI STATISTIK TAHLIL ETISHDAGI ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR VA ULARDAN FOYDALANISH YO'LLARI	319
Tag'oyev Feruz Yorqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ORQALI HUDUDIIY INVESTITSIYA MUHITINI TAKOMILLASHTIRISH: QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA TAHLIL VA TAVSIYALAR	326
Egamberdiev Abbasxon Sherali o'g'li	
KICHIK BIZNESDA INNOVATSION FAOLIYATNI TASHKIL ETISH VA RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	331
Nurullayev Baxrom Botirovich	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR TAJRIBASIDAN FOYDALANISH	337
Ne'matova Mavsuma	
ZAMONAVIY IQTISODIYOTDA ISLOMIY MOLIYA VA NOBANK KREDIT TASHKILOTLARIDA STRATEGIK BOSHQARUVNING NAZARIY ASOSLARI	341
Galatov Abbas Alibekovich, Xalilov Nurullo Xamidillayevich	
IQTISODIY FAOLLIKNI OSHIRISHGA QARATILGAN DAVLAT FISKAL SIYOSATI HOLATI TAHLILI	346
Xudayberginova Nigora Turgunbayevna	
MEHNATGA HAQ TO'LASHTIRISH MOHIYATI VA ULARNI HISOBGA OLIHNING ASOSIY VAZIFALARI	356
Anvar Raximov Maxmarasulovich	
"CRADLE TO CRADLE" VA "CRADLE TO GRAVE" KONSEPSIYALARINING UMUMIY VA XUSUSIY JIHATLARI	360
Sodikov Zokir Rustamovich	
MINTAQADA PARRANDACHILIK SANOATINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	366
Qarshiyev Obidjon Egamberdievich	

AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING BARQAROR RIVOJLANISH STRATEGIYALARI VA MINTAQA IQTISODIYOTIGA TA'SIRI: KEYNESIAN YONDASHUV NUQTAI NAZARIDAN.....	370
Shermatov G'ofurjon G'ulamovich	
QURILISH KORXONALARIDA INQIROZGA QARSHI BOSHQARUVNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI (ROSSIYA TAJRIBASI)	377
O'rinboyev Doniyorjon Baxtiyorjon o'g'li	
RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA YASHIL XIZMATLAR SEKTORINING TRANSFORMATSIYASI.....	385
Aliqulova Laylo Ziyadin qizi	
VIRTUAL TA'LIM MUHITI ORQALI TALABALARNING MULOQOT KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH OMILLARI.....	390
Bozorova Muazzam Hamid qizi, Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTIDA TRANSPORT INFRATUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISH KO'RSATKICHLARINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH VA PROGNOZLASHTIRISH	395
Qo'ziyboyev Umarbek Ulug'bekovich	
ОЦЕНКА СТОИМОСТИ И РИСКОВ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ (FDI)	400
Бахтиярова Дильноза Мадминджановна	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOQLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA MONOPOLIYAGA QARSHI NAZORATNING AHAMIYATI.....	407
Bekbutayev Nodirjon Fayzullayevich	
O'ZBEKISTONDA INTEGRATSIYALASHGAN YASHIL MOLİYALASHTIRISH ARHITEKTURASI: KONSEPTUAL MODEL VA AMALIY TAKLIFLAR.....	412
Quliyev Ulug'bek Mirzayevich	
BANK TIZIMI FAOLIYATI MISOLIDA MOLİYAVIY ISLOHOTLAR SHAROITIDA KORXONALAR LIKVIDLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	419
Iminova Nurjahan Qodirjon qizi, Karimov Sardorbek Shuxratjon o'g'li	
BOJXONA HUDUDIDA QAYTA ISHLASH BOJXONA REJIMINING SANOAT RIVOJI VA EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISHDAGI O'RNI	423
Baxtiyor Abduganiyev, Nodira Saidbaxromova	
СТРАТЕГИЧЕСКАЯ РОЛЬ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В СТАНОВЛЕНИИ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ И ОБЕСПЕЧЕНИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	427
Li Kristina Alekseyevna, Элназарова Шарифа Исроиловна, Эшпулатов Достонбек Боходир огли	
TOVAR-XOMASHYO BIRJASIDA SAVDO TURLARINING SHAKLLANISHI VA ULARNING BOZOR SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	432
Xudayberdiyev Kamoliddin Ustemirovich	
THE ROLE OF CORPORATE STRUCTURES IN THE DEVELOPMENT OF GLOBAL FINANCIAL RELATIONS.....	438
Kurbaniyazov Shakhzodbek Karimovich	
BANKLARNI MODERNIZATSIYA VA TRANSFORMATSIYA QILISH JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASH SAMARADORLIGINI TA'MINLASH VA UNI OSHIRISHNING ASOSIY YO'LLARI	442
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
KICHIK BIZNESDA RAQAMLI MARKETING: O'ZBEKISTON SHAROITIDA SAMARADORLIK VA INTEGRATSIYA MODELLARI	446
Kamilov Farxod Shamilevich	
TASHQI SAVDODA EKSPORTNING MAKROIQTISODIY AHAMIYATI	453
Abdivaliyev Shahzodbek Xayrullayevich, Mutalov Sultonbek Abduraim o'g'li, Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Ubaydullayeva Gulchexra Erkabayevna, Aipova Iroda Ikramovna	
РАЗВИТИЕ АСПЕКТОВ МАРКЕТИНГА В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ СПОРТИВНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ.....	459
Юсупов Махамадамин, Закирова Умида Махамадаминовна	
LIZING OLUVCHI KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA YURITILISHI	462
Sadritdinov Baxodir	

YASHIL IQTISODIYOT VA KICHIK BIZNES RIVOJLANISHINING NAZARIY-KONSEPTUAL ASOSLARI	467
Isroilov Dilshodbek Rustamovich	
TEXNOLOGIK RESURLARNI BOSHQARISHDA STRATEGIYALARDAN FOYDALANISH	474
Kazakov Olim Sabirovich	
OLIY TA'LIM EKSPORT XIZMATLARINING IQTISODIY AHAMIYATI HAMDA ZARURLIGI.....	479
Abdusattarova Dildora Bohodirovna	
SANOAT KORXONASIDA INNOVATSION JARAYONLAR SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISHNING METODIK YONDASHUVLARI.....	485
Kurbanova Shaxnoza Yuldashbayevna	
ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	491
Kafiyev Xojiakbar Xosilbek o'g'li	
BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI.....	496
Xolmatov Otabek Oybek o'g'li	
INSON KAPITALIGA INVESTITSİYALAR.....	499
Sheraliyeva Saida Azatovna	
TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH VA IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHDA KLASTER USULLARINI QO'LLASH.....	504
Mizrob Maxmudovich Tashov	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ СТОИМОСТИ КОМПАНИИ В ПРОЦЕССАХ СЛИЯНИЙ И ПОГЛОЩЕНИЙ.....	514
Ли Илларион Георгиевич	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ВИДОВ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ТУРИЗМА УЗБЕКИСТАНА.....	519
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
УСТОЙЧИВОЕ И ЦИФРОВОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА: ЭВОЛЮЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВАНИЯ	525
Усманова Азиза Баходировна	
O'ZBEKISTONDA TURIZMNI INNOVATSION ASOSDA RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA ZARURIYATI.....	529
Temurbek Olimovich Mamayunusov	
КОМПЛЕКСНОЕ УЧЁТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ ПРОЦЕССОВ УПРАВЛЕНИЯ ДЕНЕЖНЫМИ ПОТОКАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	536
Эркинбаев Якуббой Хушнуд угли	
ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARINING DAVLAT QARZ BARQARORLIGINI TA'MINLASH VA QARZ SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH INSTITUTSIONAL VA AMALIY QO'LLANISH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH	541
Raxmatov Hamid Hasan o'g'li, Akramov Azizjon Kabirovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA SEKTORIDA INSTITUTSIONAL VA INVESTITSION OMILLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIKKA QO'SHMA TA'SIRI.....	549
Fayziyev Oybek Raximovich	
INSTITUTIONALIZATION OF PUBLIC ADMINISTRATION EFFECTIVENESS: A COMPARATIVE ANALYSIS OF OECD COUNTRIES' EXPERIENCE IN GOVERNANCE FOR PUBLIC ADMINISTRATION REFORM.....	556
Sarvar Saidov Khairulloyevich	
O'ZBEKISTONDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	562
Zaynutdinova Umida Djalalovna, Miraxmedova Maftuna Ibragimovna	
SAMARQAND VILOYATIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA INSON KAPITALINING ROLI.....	568
Gulnora Mardievna Shadieva, Avazova Charos	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ДОХОДОВ РАБОТНИКОВ ВУЗОВ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ СФЕРЫ УСЛУГ	572
Шадиева Гулнора Мардиевна, Рустамова Фируза	

KICHIK BIZNES KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISH.....	578
Eminchayev Baxodir Sadikovich	
MINTAQA IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA BARQAROR RIVOJLANISH OMILLARINING NAZARIY TAHLILI.....	583
Tuyev Abdurahmon Yusubovich	
AKTIVLAR SIFATIGA TA'SIR ETUVCHI MAKROIQTISODIY VA INSTITUTSIONAL OMILLARNING TAHLILI.....	587
Rasulov Muxammad Bobur Fazliddin o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING MUAMMOLI KREDITLARI (NPL) KO'RSATKICHI ORQALI BANK TIZIMI BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	594
Xanmuratov Roushenbek Xalmuxammetovich, Vaxabov A.V.	
AKSIYADORLAR BILAN MANFAATLI MUNOSABATLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHDA AKSIYADORLAR VA ULARNING HUQUQLARINI TA'MINLASH.....	600
Raimov Farrux Avazjon o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ В РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИКИ СТРАНЫ В ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ.....	605
Мирпулатова Луиза Мансуровна, Абдумажидов Шахзод Шерзод угли	
O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNING YAIMDAGI ULUSHI VA UNING IQTISODIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	610
Bo'stonova Nilufar Abdusmatovna	
MAISHIY XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION KLASSTER MODELINI JORIY ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI.....	615
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
SURXONDARYO VILOYATI ISHLAB CHIQARISH SANOAT KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGI KO'RSATKICHLARINING STATISTIK TADQIQOTI.....	619
Buriyev Ubaydulla Bozor o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR.....	623
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
YASHIL IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING ASOSIY OMILLARI VA ULARNI BOSHQARISH MASALALARI.....	630
Yuldasheva Nazokat Muzaffar qizi	
AXBOROT MAHSULOTLARI BIZNESINING BARQAROR RIVOJLANISH MEXANIZMI: MONITORING VA BAHOLASH TIZIMI.....	635
Abdullayev Abdulla Fayzulla o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BANK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH TENDENSIYALARI VA MUAMMOLARI.....	640
Raxmanova Iroda Xasilovna	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARINI TRANSFORMATSIYA QILISH VA RAQAMLASHTIRISH: MUAMMOLAR VA STRATEGIK YO'NALISHLAR.....	645
Turgunov Abror Kadirovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT DAVRIDA BANK XIZMATLARI VA MOLIVAVIY TEXNOLOGIYALARNING TARAQQIYOTI.....	650
Muminova Marguba Mamirkulovna	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	655
Ulashev Xubbim Askarovich	
KADRLAR SIYOSATI VA DAVLAT XIZMATI SAMARADORLIGINI BAHOLASH HAMDA RIVOJLANTIRISHNING MILLIY MODELINI YARATISH.....	659
Turayev Laziz Shokirovich	
BALIQ YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMRADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O'RNI VA AHAMIYATI.....	664
Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li	

QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INI UNDIRISH JARAYONIDA SOLIQ TAFOVUTINI (VAT GAP) ANIQLASH VA BAHOLASH USULLARI: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON SHAROITIDA ADAPTIV YONDASHUV.....	670
Urazmatov Jonibek Musurmanovich	
HUDUDLAR SOLIQ SALOHİYATI: OMILLAR VA NATIJA.....	675
Baxtiyorov Umid Kaxramon o'g'li	
AN'ANAVIY HUNARMANDCHILIKNI RAQAMLI PLATFORMALAR ORQALI INNOVATSION TRANSFORMATSIYA QILISH MEXANIZMLARI.....	680
Ermetov A.I.	
TA'MINOT ZANJIRINI BOSHQARISHDA SUPPLY CHAIN CONTROL TOWER KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISH AFZALLIKLARI.....	686
Yuldashev Abduxakim Abdukarimovich	
KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA AXBOROT RESURSLARINING BOSHQARUV MODEL VA UNING IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	691
Yo'ldoshev Nodirbek Ne'matjon o'g'li	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATIGA MENTORLIK TIZIMINI TATBIQ QILISHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	696
Xurshida Maxmadaminova	
QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INING HISOB-KITOB VA UNDIRISH TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	706
Jumanazarov Alisher Toshtemir o'g'li	
ПРАКТИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КЛЮЧЕВЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННЫМИ ФИНАНСАМИ УЗБЕКИСТАНА.....	715
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
KORPORATIV DIVIDEND SIYOSATINING YANGI JIHATLARINI O'RGANISH: RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKAT MISOLIDA.....	723
Eshev Furqat A'zamovich	
RAQAMLI PLATFORMALAR ASOSIDA "AQLLI SHAHAR" BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH: INSONGA YO'NALTIRILGAN YONDASHUV.....	730
Raximova Madina Shuxrat qizi	
HUDUDIY IQTISODIY TIZIMLARNI BOSHQARISHNING TASHKILIY TUZILMALARI.....	737
Umarov Oqil Omiljonovich	
MAMLAKATIMIZ TIJORAT BANKLARINING FOND BOZORIDAGI INVESTITSION FAOLLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	742
Yuldashev Fozil Turapovich	

MAMLAKATIMIZ TIJORAT BANKLARINING FOND BOZORIDAGI INVESTITSION FAOLLIGINI OSHIRISH YO'LLARI

Yuldashev Fozil Turapovich

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti
v.b. professori, PhD

Annotatsiya. Ushbu maqolada mamlakatimiz tijorat banklarining fond bozoridagi investitsion faolligini oshirish zaruriyati, mavjud holati va rivojlantirish istiqbollari yoritilgan. Banklarning fond bozorida ishtirok etish mexanizmlari, investitsion portfollarni diversifikatsiya qilishning nazariy va amaliy asoslari, shuningdek, kapital bozoridagi raqobatbardoshlikni ta'minlash omillari tahlil qilingan. Maqolada banklarning aksiyalar va obligatsiyalar bo'yicha operatsiyalarini kengaytirish, raqamli texnologiyalarni joriy etish, risklarni boshqarish tizimini takomillashtirish hamda tartibga soluvchi-huquqiy muhitni optimallashtirish orqali investitsion faollikni oshirishning samarali yo'llari taklif etiladi. Tadqiqot natijalari tijorat banklari investitsion faoliyatini yanada rivojlantirish va fond bozorining jozibadorligini oshirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: tijorat banklari, fond bozori, investitsiya faolligi, aksiyalar, obligatsiyalar, investitsion portfel, diversifikatsiya, risklarni boshqarish, kapital bozori, investitsion jarayonlar, moliyalashtirish mexanizmlari.

Abstract. This article examines the necessity of increasing the investment activity of commercial banks in our country's stock market, as well as the current state and development prospects. It analyzes the mechanisms of banks' participation in the stock market, the theoretical and practical foundations of investment portfolio diversification, and factors ensuring competitiveness in the capital market. The article proposes effective ways to enhance investment activity through expanding banks' operations with stocks and bonds, introducing digital technologies, improving risk management systems, and optimizing the regulatory and legal environment. The research findings contribute to further development of commercial banks' investment activities and to increasing the attractiveness of the stock market.

Key words: commercial banks, stock market, investment activity, stocks, bonds, investment portfolio, diversification, risk management, capital market, investment processes, financing mechanisms.

Аннотация. В данной статье раскрываются необходимость повышения инвестиционной активности коммерческих банков нашей страны на фондовом рынке, текущее состояние и перспективы развития. Проанализированы механизмы участия банков на фондовом рынке, теоретические и практические основы диверсификации инвестиционных портфелей, а также факторы обеспечения конкурентоспособности на рынке капитала. В статье предложены эффективные пути повышения инвестиционной активности через расширение операций банков с акциями и облигациями, внедрение цифровых технологий, совершенствование системы управления рисками и оптимизацию нормативно-правовой среды. Результаты исследования способствуют дальнейшему развитию инвестиционной деятельности коммерческих банков и повышению привлекательности фондового рынка.

Ключевые слова: коммерческие банки, фондовый рынок, инвестиционная активность, акции, облигации, инвестиционный портфель, диверсификация, управление рисками, рынок капитала, инвестиционные процессы, механизмы финансирования.

KIRISH

Jahon miqyosida iqtisodiy o'sish jarayonida kapital bozorlarining roli tobora ortib bormoqda. Xususan, mamlakatlar yalpi ichki mahsulotida qimmatli qog'ozlar bilan bog'liq amaliyotlar salmog'ining yildan-yilga oshib borayotgani fond bozorlari infratuzilmasining rivojlanishi, moliyaviy instrumentlar turlari kengayib borayotgani va investorlarga taqdim etilayotgan imkoniyatlar ko'lamining ortib borishi bilan izohlanadi. «2024-yil 1-yanvar»

holatiga ko'ra, rivojlangan davlatlar misolida ushbu tendensiya yaqqol namoyon bo'lmoqda: AQSh iqtisodiyoti tarkibida qimmatli qog'ozlar bozorining ulushi 38 foizni, Yaponiyada 36 foizni, Xitoyda esa 19 foizni tashkil etadi. Dunyo fond bozorlarining umumiy kapitallashuvi tarkibida ham yuqori konsentratsiya kuzatilib, uning 67 foizi asosan uch mamlakat — AQSh, Yaponiya va Buyuk Britaniya hissasiga to'g'ri keladi. Eng yirik «yettilik» mamlakatlari ulushi esa global kapitallashuvning 75 foizini tashkil etishi ularning kapital bozorlarini iqtisodiyotning strategik omiliga aylantirganini ko'rsatadi [1].

Global iqtisodiyotda sodir bo'layotgan bunday jarayonlar qimmatli qog'ozlar bozorida spekulativ holatlarni cheklash, investitsiya faolligini oshirish, zamonaviy moliyaviy instrumentlarni joriy etish hamda ularni fond bozori talablariga moslashtirish mexanizmlarini takomillashtirish bo'yicha ilmiy izlanishlarning dolzarbligini yanada oshirmoqda. Bu jarayon, ayniqsa, bank tizimi kabi iqtisodiyotning asosiy moliyaviy institutlari faoliyatida muhim ahamiyat kasb etadi. Tijorat banklarining fond bozorida ishtirok etish ko'lamini kengaytirish, ularning investitsion portfellarini diversifikatsiya qilish va raqobatbardoshligini oshirish iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashning muhim omili sifatida namoyon bo'lmoqda.

Shu nuqtayi nazardan, ushbu maqolada mamlakatimiz tijorat banklarining fond bozoridagi investitsion faolligini oshirish zarurati, amaldagi holat, mavjud muammolar va ularni bartaraf etishning samarali yo'llari ilmiy asosda tahlil qilinadi.

MAVZUGA DOIR ADABIYOTLAR TAHLILI

Tijorat banklarining moliyaviy barqarorligini ta'minlash, ularni turli xildagi moliyaviy xatarlardan himoya qilish va investitsion faoliyatining samaradorligini oshirish zamonaviy bank boshqaruvida muhim ahamiyat kasb etadi. Banklarning investitsiya portfelini kengaytirish va moliyaviy aktivlar turini diversifikatsiya qilish orqali ushbu maqsadlarga erishish mumkin. Bunda fond bozorining rivojlanganligi hamda unda mavjud moliyaviy instrumentlar xilma-xilligining oshishi muhim omillardan biri hisoblanadi. Shunga qaramay, ilmiy adabiyotlarda fond bozorining rivojlanish darajasini oshirish mexanizmlari va uni baholash indikatorlari bo'yicha yagona yondashuv mavjud emas.

M. Dugarjapova iqtisodiyotning moliyaviy rivojlanishini baholashda investorlar va investitsiya jalb qiluvchi subyektlarning manfaatlarini kompleks hisobga olish lozimligini ta'kidlaydi. Uning fikriga ko'ra, investitsiya oluvchilar uchun bozor hajmi, qulaylik darajasi, xarajatlar miqdori va investitsiyalarni jalb qilish muddati kabi ko'rsatkichlar ustuvor ahamiyatga ega [2].

N.B. Abuev, I.V. Oxotnikov va I.V. Sibirkovlarning ta'kidlashicha, tadbirkorlik subyektlarini moliyalashtirishda IPO (Initial Public Offering) orqali aksiyalarni birlamchi joylashtirish hamda obligatsiyalar chiqarish asosiy vositalardan biri bo'lsa-da, tijorat banklari innovatsion loyihalarga sarmoya kiritishda hali ham passivlikni namoyon etmoqda. Bu esa banklarning fond bozoridagi investitsion faolligini oshirish zarurligini ko'rsatadi [3].

A.V. Ramazanov kredit tashkilotlarining fond bozoridagi vositachilik faoliyati nafaqat aholi investitsion faolligini kuchaytirishi, balki qarz qimmatli qog'ozlarini chiqaruvchi korxonalarning emissiya jarayonlariga ham ijobiy ta'sir ko'rsatishini ilmiy jihatdan asoslab bergan. Ushbu natija fond bozori ishtirokchilari o'rtasidagi o'zaro manfaatli hamkorlikning iqtisodiy samaradorligini tasdiqlaydi [4].

Fond bozorining mohiyatini yoritishda xorijlik iqtisodchilar tomonidan berilgan ta'riflar ham muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi. Raymon Barning ta'kidlashicha, fond bozori bo'sh pul mablag'larini uzoq muddatli investitsiya obyektlariga yo'naltirish, risklarni qayta taqsimlash va iqtisodiyot ishtirokchilari o'rtasida axborot uzatish funksiyalarini bajaruvchi murakkab texnik institutdir [5]. Xuddi shuningdek, G. Menkyu fond bozorini jamg'aruvchilar va qarzdorlarni bog'laydigan, ularga aksiyalar va obligatsiyalar orqali investitsiya qilish imkonini beruvchi moliyaviy muassasalar majmui sifatida izohlaydi [6]. K.R. Makkonnell va S.L. Bryular esa fond bozorini kapitalga ehtiyoj sezuvchi subyektlar bilan uni taklif qiluvchilarni birlashtiruvchi institut sifatida ko'rsatadi [7].

U.M. Alievning tadqiqotlarida esa investitsiya muhiti yaxshilanishi bilan korporativ obligatsiyalarning birlamchi va ikkilamchi bozorlaridagi ulushi ortib borishi ta'kidlanadi [9]. Bu esa fond bozorining rivojlanishi bevosita iqtisodiy subyektlar faoliyatining samaradorligi, moliyaviy shaffoflikning ta'minlanishi va investorlar ishonchining oshishi bilan bog'liqligini ko'rsatadi.

F.S. Mishkinning ta'kidlashicha, «pul bozorining qimmatli qog'ozlari (aylanish muddati 1 yildan kam bo'lgan) yuqori likvidlik va kurs bahosi sezilarli o'zgarmasligi bilan ajralib turadi va milliy fond bozori sharoitida ishonchli investitsiyaga aylanadi» [10]. Mazkur segment qatnashchilarining asosiy maqsadi — vaqtincha erkin resurslar yordamida foyda olish yoki pul mablag'lariga bo'lgan qisqa muddatli ehtiyojni qondirishdan iborat. Kapitallar bozorining qimmatli qog'ozlari muayyan muddatda pul mablag'lariga ega investorlar, shuningdek, ulushli vositalar bozorining strategik investorlarida qiziqish uyg'otadi.

Fond bozorining savdo infratuzilmasi fond bozori infratuzilmasining muvofiqlashtiruvchi asosiy elementi hisoblanadi. Savdo tashkilotchilari qimmatli qog'ozlar oldi-sotdisi bo'yicha savdo maydonlari ishlashini

ta'minlaydi. O'zbekiston Respublikasining «Qimmatli qog'ozlar bozori to'g'risida»gi qonunida fond birjasiga «omnaviy va oshkora birja savdolarini oldindan belgilangan joyda va belgilangan vaqtda o'rnatilgan qoidalar asosida tashkil etish hamda o'tkazish orqali faqat qimmatli qog'ozlar savdosi uchun sharoitlar yaratib beruvchi yuridik shaxs» deb ta'rif berilgan [10].

Umuman olganda, fond bozori orqali investitsion faoliyatni moliyalashtirish jarayoni o'zaro bog'liq ko'plab iqtisodiy, institutsional va tashkiliy omillar majmuiga tayanadi. Korxona va tashkilotlarning iqtisodiy samaradorligi oshgani sari ularning aksiyalari va boshqa qimmatli qog'ozlari investitsion jozibadorlik kasb etib, bu holat kapital oqimlarini faollashtirish, bozor likvidligini oshirish va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish uchun qulay sharoit yaratadi. Bunday jarayonlar esa mamlakat iqtisodiyotining umumiy o'sish sur'atlarini qo'llab-quvvatlashga xizmat qiladi.

Fond bozori bozor iqtisodiyotining muayyan rivojlanish bosqichida kapitalning yangi shaklda qayta taqsimlanishini taqozo etuvchi zaruriy institut sifatida shakllangan bo'lib, iqtisodiy siklning barqaror ishlashi va moliyaviy resurslarning samarali taqsimlanishini ta'minlaydi. Bu nuqtayi nazardan, fond bozorini yuridik va jismoniy shaxslarning qimmatli qog'ozlarini emissiya qilish, ularni muomalaga chiqarish, oldi-sotdi jarayonlarini tashkil etish va hisob-kitob mexanizmlari bilan bog'liq murakkab iqtisodiy munosabatlar majmuasi sifatida talqin etish maqsadga muvofiqdir.

Zamonaviy bozor iqtisodiyoti qimmatli qog'ozlar muomalasiz to'laqlonli faoliyat yurita olmaydi. Shu bois fond bozorining institutsional rivojlanishi nafaqat real sektor korxonalari, balki tijorat banklari uchun ham strategik ahamiyatga ega. Xususan, fond bozori infratuzilmasining kengayishi banklarga investitsiya portfellari samaradorligini oshirish, risklarni diversifikatsiya qilish, moliyaviy instrumentlar turini ko'paytirish va uzoq muddatli resurslar bazasini mustahkamlash imkonini beradi. Shunday qilib, fond bozorining rivojlanishi tijorat banklarining investitsion faolligini oshirishning muhim omili sifatida maydonga chiqadi.

Tadqiqot metodologiyasi

Tadqiqot jarayonida ilmiy abstraksiyalash, guruhlash, qiyosiy tahlil, retrospektiv va istiqbolli tahlil, shuningdek, empirik metodlardan keng foydalanildi. Ushbu uslublar mamlakatimiz tijorat banklarining fond bozoridagi investitsion faolligini oshirish jarayonlarining ilmiy asoslarini chuqur o'rganish imkonini berdi. Maqolada qiyosiy tahlil usuli asosida rivojlangan mamlakatlar tijorat banklarining fond bozoridagi investitsion faolligini oshirish bo'yicha yondashuvlar milliy bank amaliyotidagi mavjud yondashuvlar bilan solishtirilib, tijorat banklarining investitsion faoliyatini nazariy jihatdan takomillashtirishga doir xulosalar ishlab chiqildi.

Tahlil va natijalar

Investitsiya faolligining oshishiga ta'sir qiluvchi omillarni baholashda quyidagi yondashuvlarga alohida e'tibor qaratish lozim. Birinchidan, sifatli tahlil qilish orqali ekspert fikrlari hamda so'rovlardan foydalangan holda har bir omilning investitsiya faolligiga ta'sirini baholash. Ikkinchidan, miqdoriy tahlil orqali tarixiy ma'lumotlarni tahlil qilish hamda omillar va investitsiya darajasi o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash uchun statistik usullardan foydalanish. Uchinchidan, modellash jarayonida turli omillarning ta'sirini aniqroq bashorat qilish uchun ekonometrik modelni yaratish (1-rasm).

Investitsiya faolligi darajasi

Iqtisodiy muhit (masalan, YaIM darajasi, inflyatsiya)

Xavf darajasi
(siyosiy xavf, iqtisodiy beqarorlik)

Davlat va xususiy grantlar va subsidiyalarning mavjudligi

Infratuzilmaning rivojlanish darajasi (transport tarmoqlari, aloqa)

Soliq darajasi va boshqa tartibga solish jihatlari

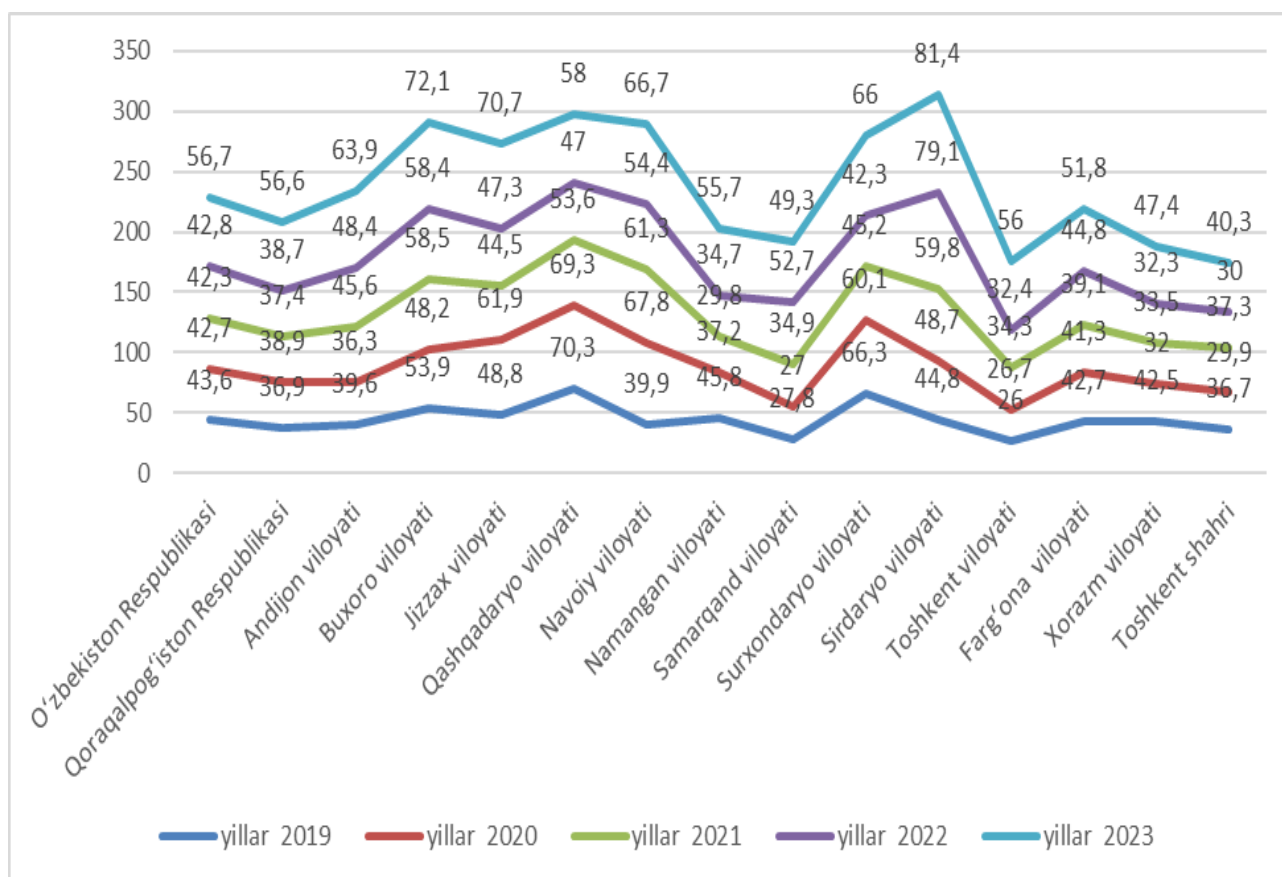
1-rasm. Investitsiya faolligining oshishiga ta'sir qiluvchi omillarni hisoblash tartibi¹

1 Muallif ishlanmasi.

Investitsiya faolligini oshiradigan omillarni tushunish kompaniyalar hamda davlat idoralariga investitsiyalarni jalb qilish strategiyasini ishlab chiqishda yordam beradi. Bu iqtisodiyotga kapital qo'yilmalarning ko'payishiga olib kelishi mumkin. Tahlil ma'lumotlaridan ko'rinadiki, mamlakatimizda investitsiya faolligini oshirishga ta'sir qiluvchi omillarni yanada rivojlantirish zarur. Ya'ni, qimmatli qog'ozlar bozoriga ta'sir qiluvchi omillarni tahlil qilish investorlar hamda tahlilchilarga investitsiyalar bilan bog'liq xavflarni baholash imkonini beradi. Bu ongli qarorlar qabul qilish hamda yo'qotishlarni minimallashtirish uchun muhimdir.

Kuchli fond bozori mamlakatning moliyaviy barqarorligiga hissa qo'shadi. Investorlar bozor o'sishiga ishonch hosil qilganda, ular ko'proq sarmoya kiritishga tayyor bo'ladi, bu esa umumiy iqtisodiy o'sishga, shuningdek, ko'proq innovatsion loyihalar hamda startaplarning rivojlanishiga olib keladi. Natijada texnologik taraqqiyot tezlashadi hamda yangi ish o'rinlari yaratilishiga yordam beradi (2-rasm).

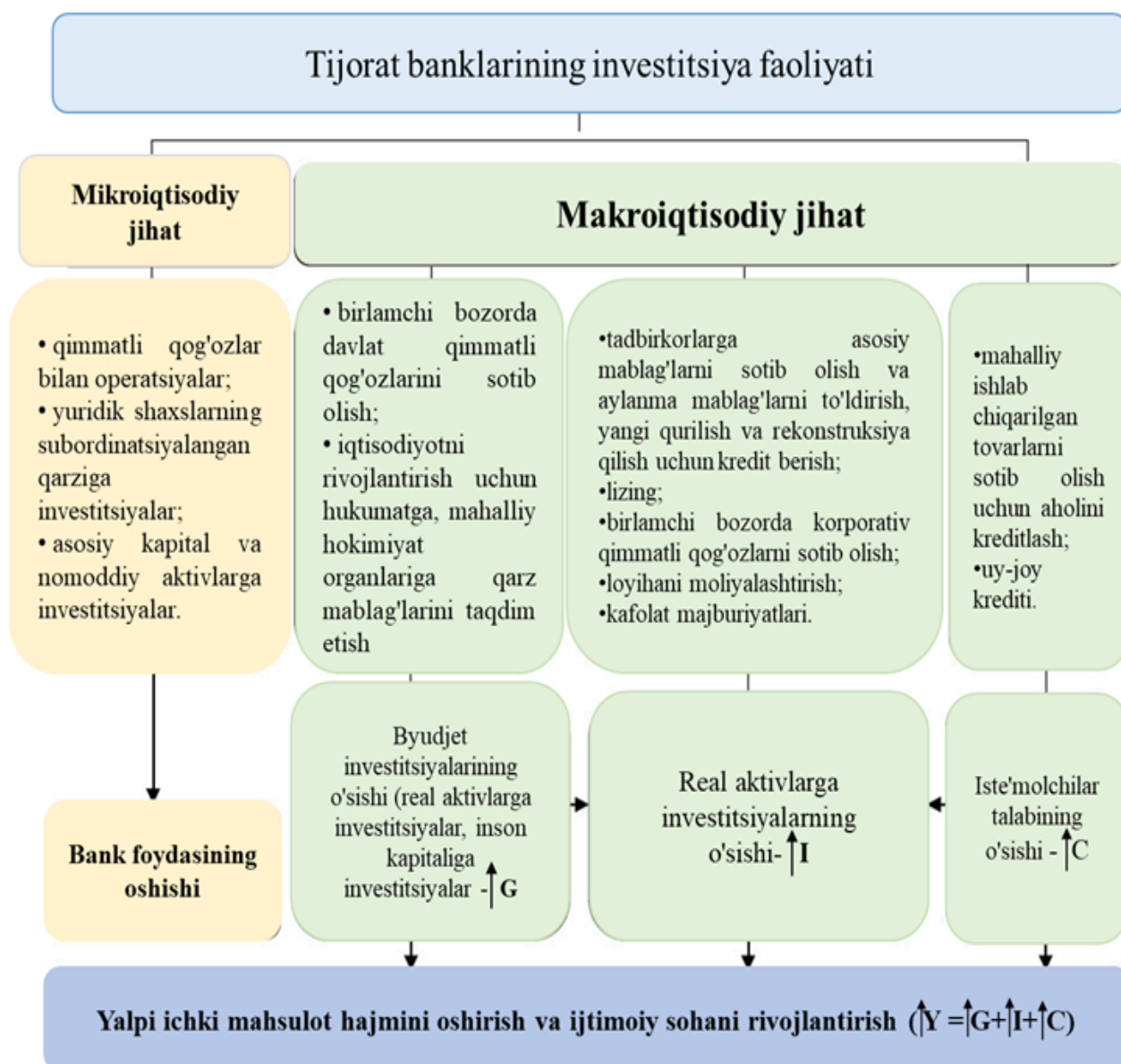
2-rasm. Mamlakatimizda asosiy kapitalga investitsiyalarda chet el investitsiyalari hamda kreditlarining ulushi², foizda

Asosiy kapitalga investitsiyalarda chet el investitsiyalari hamda kreditlarining ulushiga e'tibor qaratadigan bo'lsak, mamlakatimizda investitsiya faolligini oshirishga yaratilgan shart-sharoitlar evaziga 2023-yilda 2019-yilga nisbatan chet el investitsiyalari hamda kreditlari 13,1 foizga oshgan. Bu jarayonda asosiy ulushni Sirdaryo viloyatida 36,6 foiz, Navoiy viloyatida 26,8 foiz, Andijon viloyatida 24,3 foizga o'sish tashkil etgan. Shuningdek, Qashqadaryo viloyatida chet el investitsiyalari hamda kreditlari 12,3 foizga, Surxondaryo viloyatida esa 0,3 foizga kamayganligiga guvoh bo'lish mumkin.

Mamlakat investitsiya salohiyatini baholash bo'yicha uslubiyot hududning investitsion jozibadorligi hamda undagi investitsion faollik o'rtasida ob'ektiv mavjud bo'lgan o'zaro aloqadorlikni hisobga oladi, bu esa investitsion iqlimni yaxshilash bo'yicha hududiy dasturlarni ishlab chiqishda muammoli nuqtalar hamda ko'rsatkichlarni aniqlashga imkon beradi.

Investitsiyalarni jalb qilish mamlakat yoki mintaqaning barqaror iqtisodiy rivojlanishi uchun juda muhimdir. Shu bilan birga, ushbu investitsiyalarning barqarorligini ta'minlash hamda nafaqat qisqa muddatli foydani ko'paytirish, balki ijtimoiy mas'uliyat va ekologik ongni ham hisobga olish zarur (3-rasm).

2 <https://stat.uz/uz/rasmiy-statistika/investments> sayti ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi

3-rasm. Tijorat banklari investitsiya faoliyatining mamlakat iqtisodiyotiga ta'siri³

Tijorat banki hozirda qimmatli qog'ozlar bozorining asosiy ishtirokchilaridan biri bo'lib, har yili o'z ta'sirini oshirib, tobora ko'proq funksiyalarga ega bo'lmoqda. Tijorat bankining qimmatli qog'ozlar bozoridagi operatsiyalarini ikkita asosiy toifaga bo'lish mumkin: o'z investitsiya faoliyati hamda vositachilik faoliyati. Keling, har birini biroz batafsilroq ko'rib chiqaylik.

Tijorat bankining qimmatli qog'ozlar bozoridagi investitsiya faoliyati — bu dividendlar shaklida to'g'ridan-to'g'ri daromad olish imkoniyatiga ega bo'lgan holda, o'z mablag'lari hisobidan operatsiyalarni o'z nomi bilan amalga oshirishdir. Shuni esda tutish kerakki, ushbu operatsiyalarni amalga oshirish jarayonida bank investitsiya qilingan mablag'larni yo'qotish xavfiga duch keladi.

Banklarning vositachilik faoliyati esa o'z kapitalini investitsiya qilmasdan, uchinchi shaxslar nomidan faoliyatni amalga oshirishni anglatadi. Bunga brokerlik, ishonchli boshqaruv operatsiyalari, investitsiya bo'yicha maslahatlar hamda qimmatli qog'ozlar bilan ta'minlangan kreditlash kiradi. Albatta, ushbu operatsiyalarning ko'plab turlari mavjud bo'lib, bu yerda faqat asosiylari sanab o'tildi.

Qimmatli qog'ozlar bozorida banklarning ustunligi va muhim roli ularning rivojlangan moddiy-texnik bazasi, xodimlar faoliyatining muvofiqlashtirilganligi hamda iste'molchilar tomonidan yuqori darajadagi ishonch bilan bog'liq (1-jadval).

3 Muallif ishlanmasi.

1-jadval. AJ “O‘zmilliybank”ning qimmatli qog‘ozlar hamda investitsiya faoliyati tahlili⁴

Asosiy ko‘rsatkichlar	Yillar				
	2019	2020	2021	2022	2023
Oldi-sotdi qimmatli qog‘ozlari, ming so‘mda	207622560	450103366	450100456	1554616680	2118656680
Jami aktivlardagi tarkibidagi ulushi, foizda	0,31	0,56	0,57	1,30	1,84
Investitsiyalar, ming so‘mda	783693654	1513376215	1506787730	1490001854	1583301944
Jami aktivlardagi tarkibidagi ulushi, foizda	1,18	1,90	1,92	1,24	1,37
Oldi-sotdi qimmatli qog‘ozlar bo‘yicha foizli daromadlar, ming so‘mda	14339560	102934504	15473450	128601096	41974154
Jami foizli daromadlar tarkibidagi ulushi, foizda	0,328	1,738	1,022	1,212	1,398
Jami aktivlar, mlrd. so‘mda	66604988021	79861143012	78454670003	119918141003	115417455001
Jami foizli daromadlar, ming so‘mda	4375719317	5921774493	1513985846	10609818824	3002448152

Respublikamiz bank tizimida birinchi o‘rinda turuvchi AJ “O‘zmilliybank”ning qimmatli qog‘ozlar hamda investitsiya faoliyati tahlili shuni ko‘rsatadiki, so‘nggi yillarda bu ko‘rsatkichlar nisbatan kam hajmda bo‘lsa ham o‘sish tendensiyasini namoyon etmoqda. Xususan, oldi-sotdi qimmatli qog‘ozlari 2019-yilda 207 622 560 ming so‘mni tashkil etgan bo‘lsa, yillar davomida o‘tib borib, 2023-yilda 1 911 034 120 ming so‘mga ortib, 2 118 656 680 ming so‘mni tashkil qilgan. Bu esa jami aktivlar tarkibida ham o‘z aksini ko‘rsatgan: 2019-yilda atigi 0,31 foizni tashkil etgan bo‘lsa, 2023-yilda 1,84 foizni tashkil etdi.

Shu bilan birga, biz tadqiqotimiz davomida bankning investitsiyalarini ham tahlilini amalga oshirdik, ya‘ni 2019-yilda 783 693 654 ming so‘m investitsiyalash amalga oshirilgan bo‘lsa, yillar kesimida yirik loyihalarni investitsiyalash o‘tib borib, 2023-yilda 799 608 290 ming so‘mga ortib, 1 583 301 944 ming so‘mni tashkil etganligini ko‘rib turibmiz. Agar investitsiyalashning bank aktivlari tarkibidagi ulushiga e‘tibor qaratadigan bo‘lsak, oldi-sotdi qimmatli qog‘ozlar ulushiga nisbatan birozgina 2019-yilda hamda 2020-yillarda baland bo‘lgan bo‘lsa, so‘nggi yillarda pasayish tendensiyasini ko‘rsatgan.

O‘z navbatida, oldi-sotdi qimmatli qog‘ozlar bo‘yicha foizli daromadlar ham amalga oshirilgan operatsiyalar hajmiga bevosita bog‘liqdir. Daromadlar bank faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlaridan hisoblanadi. Oldi-sotdi qimmatli qog‘ozlar bo‘yicha foizli daromadlar 2019-yilda 14 339 560 ming so‘mni tashkil etgan bo‘lsa, 2023-yilda 27 634 594 ming so‘mga ortib, jami 41 974 154 ming so‘mni tashkil etgan. Agar ushbu ko‘rsatkichlarning jami foizli daromadlar tarkibidagi ulushiga e‘tibor bersak, unda ham 2019-yilda bir foizga ham yetmagan bo‘lsa, 2023-yilga kelib bir foizdan ortiqni tashkil etgan. Umuman olganda, bank daromadlarida yuqorida tahlil etilgan ko‘rsatkichlarning ulushi sezilarli darajada oshganligini ko‘rishimiz mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Olib borilgan tahlillar shuni ko‘rsatadiki, mamlakatimizda fond bozorining rivojlanishi investitsiya faolligini oshirishga xizmat qiluvchi omillarni chuqur o‘rganish va baholashni talab etadi. Investitsiya faolligiga ta‘sir qiluvchi omillarni sifat, miqdoriy va modellashirish yondashuvlari orqali baholash natijalari shuni anglatadiki, investitsion jarayonlarda puxta tahlil, ishonchli prognozlar va statistik asoslangan qarorlar qabul qilinishi iqtisodiy samaradorlikning muhim sharti hisoblanadi.

Mamlakatimizda chet el investitsiyalari va kreditlari ulushining oshib borayotgani, hududlar kesimida investitsiya oqimlarining farqlanishi hamda ayrim hududlarda pasayishlar kuzatilayotgani investitsion muhitni yanada takomillashtirish, hududiy investitsion jozibadorlikni oshirish bo‘yicha chora-tadbirlar zarurligini ko‘rsatadi. Investitsiya salohiyatini baholash uslubiyotining hududlar rivojlanishidagi muammoli nuqtalarni aniqlashi esa kompleks investitsiya siyosatini shakllantirishda muhim omil bo‘lib xizmat qiladi.

Tijorat banklarining fond bozorida ishtiroki investitsion faollikni rag‘batlantiruvchi muhim institut sifatida namoyon bo‘lmoqda. Banklarning qimmatli qog‘ozlar bilan bog‘liq operatsiyalarida investitsion va vositachilik faoliyatlari o‘zaro to‘ldiruvchi xususiyatga ega bo‘lib, ularning fond bozoridagi mavqeini mustahkamlaydi.

4 Muallif hisob-kitoblari (www.nbu.uz AJ “O‘zmilliybank” sayti ma‘lumotlari asosida).

“O‘zmilliybank” misolida ko‘rib chiqilgan tahlillar bank aktivlari tarkibida oldi-sotdi qimmatli qog‘ozlari ulushining yildan-yilga ortib borayotganini, investitsiyalarning sezilarli o‘shishini hamda foizli daromadlar tarkibida ushbu operatsiyalarning ulushi kengayayotganini ko‘rsatdi. Bu esa tijorat banklarining fond bozorida yanada faol ishtirok etishi uchun zarur amaliy baza shakllanib borayotganidan dalolat beradi.

Umuman olganda, fond bozorining barqaror rivojlanishi, moliyaviy instrumentlar xilma-xilligining kengayishi, shaffoflik va raqobatbardoshlikning ta‘minlanishi tijorat banklarining investitsion faolligini oshirish uchun asosiy shartlardandir. Shu bilan birga, investitsion xavflarni samarali boshqarish, iqtisodiy o‘shish sur‘atlarini qo‘llab-quvvatlaydigan institutsional muhitni mustahkamlash, hududlarda investitsion jozibadorlikni oshirish kabi omillar banklarning fond bozoridagi faoliyatini yanada kuchaytiradi. Demak, mamlakatimizda investitsion siyosatning izchil amalga oshirilishi fond bozori imkoniyatlarini kengaytiradi hamda tijorat banklarining iqtisodiyotdagi investitsiyaviy rolini sezilarli ravishda oshiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Jahon fond bozorlari federatsiyasining yillik byulleteni (WFE FY 2024 Market Highlights) ma‘lumotlari.
2. Дугаржапова М.А. Состояние российского финансового рынка: тенденции, вызовы, возможности // Вестник Бурятского государственного университета. Экономика и менеджмент. 2021. № 4. С. 52–61
3. Абуев Н.Б., Охотников И.В., Сибирко И.В. Основные проблемы финансирования инноваций на предприятии // Modern Economy Success. 2021. № 5. С. 75–78
4. Ramazanov A.V. Factors affecting the stock market in Russia and regulation of its development. Vektor nauki Tolyattinskogo gosudarstvennogo universiteta. Seriya: Ekonomika i upravlenie, 2022, no. 1, pp. 32–40.
5. Барр Р. Политическая экономия. Т.-М. Международные отношения, 1995, С.319.
6. М. Грэгори. Принципы экономикс. – СПб.: Питер Кем., 1999, С.538.
7. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс. – М: Инфра М. 2003, С.62.
8. Хамидулин М.Б. Развитие финансового механизма корпоративного управления. Иқт. фан. док. илмий даражаси олиш учун ёзилган диссертация автореферати. - Тошкент, 2008.-37б.
9. Алиев У.М. Пути совершенствованию функционирования инфраструктуры рынка ценных бумаг. Иқт. фан. ном. илмий даражаси олиш учун ёзилган диссертация автореферати. Тошкент, БМА. 2008. 19 б.
10. Mishkin, Frederic S. The economics of money, banking, and financial markets/ Columbia University.-1989.-P47.
11. O‘zbekiston Respublikasining 03.06.2015 yildagi “Qimmatli qog‘ozlar bozori to‘g‘risida”gi O‘RQ-387-son Qonuni // <https://www.lex.uz/ru/docs/-2662539>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
